

Klankbordgroep Bijeenkomst

Windpark Doetinchem

Datum: 8.12.2021

Auteur: Marc Rijnveld, verslag Hester de Gooijer

Locatie: MS Teams

Agenda bijeenkomst

- Actualiteiten
- Notitie van de omwonenden doorlopen
- Actieplanning
- Afsluiting

Aanvullende punten:

- Voorbeeld andere KBG
- Planning Green Trust

De bewoners van klankbordgroep Windpark Doetinchem zijn in november samengekomen, zonder de initiatiefnemer, gemeente en Landgoed Keppel om met elkaar terug te kijken op de afgelopen periode. De conclusie was dat er behoefte is om de activiteiten te stroomlijnen. Onder andere door aan te sluiten bij formele beslismomenten -zoals een principeverzoek- en door thematisch een aantal onderwerpen te behandelen waarover zorgen zijn. Dit was dan ook de focus van deze bijeenkomst, om de andere partijen mee te nemen in deze opgestelde werkagenda, meer inzicht te krijgen in hun visie op deze punten en een mogelijke gezamenlijke tijdlijn te bespreken.

Terugblik, Tijdlijn GT, Aandachtspunten en Vragen

Gesprek Wethouder

In September heeft een afvaardiging van de KBG een gesprek gehad met de wethouder, hier werd kort op teruggeblikt. Er kwamen een aantal punten in dit gesprek naar voren:

- De wethouder heeft aangegeven dat de KBG gewoon kan doorgaan;
- De uitgangspunten uit de visie van 2019 worden gehanteerd over wat kan qua windenergie in gemeente Doetinchem. Daarin zijn geen hoogtes aangegeven. Die spelregels zijn leidend en worden niet aangepast. Plannen die ontwikkeld worden krijgen niet vooraf al hoogtegrenzen mee. Hij gaf aan: 'we gaan tussendoor de spelregels niet aanpassen'.
- Daarnaast ging het over de participatie, het antwoord hierop was dat dit met Green Trust moet worden afgestemd.
- Ook ging het over het landelijke onderzoek van het RIVM naar de effecten van windmolens. Volgens een uitspraak van de Raad van State moeten de normen voor gezondheidsrisico's van windturbines voortaan beter door overheden worden onderbouwd. Bij de gehanteerde normen uit het Activiteitenbesluit was dat onvoldoende het geval. De Raad van State heeft daarover gezegd dat als gemeenten eigen regels/ normen willen hanteren dan kan dat. Heel nadrukkelijk is ook gezegd, 'of de norm te hoog of te laag is dat weten we op dit moment niet.' De wethouder

gaf aan dat de gemeente nu zelf geen eisen stelt en wacht de uitkomsten af. Er is ook een motie geweest waarin de meerderheid van de raad heeft bepaald dat er geen onomkeerbare situatie mag ontstaan. Green Trust geeft aan dat er nog steeds toegewerkt kan worden naar een nieuwe principeaanvraag, zodat het college daar een principebesluit op kan nemen.

Het principeverzoek

In de bijeenkomst werd aan Green Trust verduidelijking gevraagd over het principeverzoek. Er is verwarring over ontstaan bij sommige deelnemers omdat Green Trust al een principeverzoek heeft gedaan en nu wederom toewerkt naar een principeverzoek. Green Trust legt uit dat zij in 2019 een aanvraag-principeverzoek hebben gedaan. Het besluit van het college daarop was: 'het past op zich in het beleid maar ga eerst in overleg met de omgeving.' GT wil nu toewerken naar het indienen van een nieuwe aanvraag/ principeverzoek, hopelijk ergens in het tweede kwartaal van aankomend jaar (2022). Deze aanvraag doen zij dan op basis van wat er uit de KBG gesprekken en onderzoeken komt. Er wordt in de bijeenkomst een vraag gesteld over welke regels dan gelden. Het antwoord is dat het moment van indiening van de aanvraag omgevingsvergunning, de dan geldende regelgeving leidend is voor het project. Aan die regelgeving moet de aanvraag worden getoetst. De vergunningaanvraag is nog niet gedaan.

Een volgende vragen die naar bovenkomen zijn: wat neemt GT nu mee in het volgende principeverzoek? Hoe gaan jullie om met de onzekerheid van de motie vanuit de Tweede Kamer? En of het niet logischer is om de KBG nu op te schorten tot er meer duidelijk is over het toetsingskader wat straks gaat gelden?

De voorzitter doet het voorstel om naar aanleiding van deze vragen kort te kijken naar de planning van Green Trust.

Kort gepresenteerde tijdlijn Green Trust

Er is een klein deel van de door Green Trust opgestelde tijdlijn doorlopen. Om te kijken naar welke route Green Trust in het hoofd heeft en wat zij zien als de stappen en verschillende onderdelen van het proces (zie tijdlijn in de bijlage). Toelichting op de tijdlijn:

- Het nieuwe principeverzoek is echt nieuw, het is een principeverzoek op hoofdlijnen.
- Hier zitten nog geen aanvullende onderzoeken in, die zullen later plaatsvinden. Dit kan via een MER-procedure (plan-, project- en/ of MER beoordeling).
- In de MER zal veel aandacht zijn voor gezondheid. De onderzoeken zijn tegenwoordig op dat vlak veel uitgebreider dan voorheen.
- GT neemt de KBG graag mee in welke onderzoeken er nog moeten plaatsvinden. Het kan ook goed zijn om experts erbij te vragen om in komende bijeenkomsten een toelichting te geven.
- Als het gaat over de MER-procedure dan zou dat pas eind volgend jaar gaan spelen en begin 2023. De planning gaat dus echt over een langere termijn.
- De volgende vraag wordt beantwoord: hoe gaat GT en Landgoed Keppel om met de uitspraak van de Raad van State en de motie in de Tweede Kamer, betekent dit dat er een pas op de plaats wordt gemaakt of laat GT het doorlopen? GT geeft aan dat er geen pas op de plaats wordt gemaakt. Op basis van de input van de KBG zullen nog veel onderzoeken worden uitgevoerd. Als er in 2023 toch regels worden aangepast, er komen bijvoorbeeld strengere regels, dan heeft GT zich daaraan te houden.
- Gemeente Doetinchem gaat geen eigen norm vaststellen voor geluid- en/of afstanden mbt windturbines en er wordt ook gewacht op de uitkomsten van het onderzoek door het RIVM.
- Q3 omgevingsvergunning is wanneer er getoetst wordt aan de hand van de mogelijke nieuwe regelgeving. En hier moet GT aan voldoen.
- Bewoners geven aan dat er nu een voorstel is gedaan voor een tijdspad en dat zij het hier graag over willen hebben. Ook als het gaat over onderwerpen, is er zeker overleg en input mogelijk. Dit

komt later in de bijeenkomst terug.

Als Green Trust het principeverzoek doet wat wordt er dan meegestuurd?

GT heeft onderzoeken extern uitgezet, niet met de gemeente samen maar uit eigen beweging, dit wordt in ieder geval gebruikt in het principeverzoek, samen met de input van de KBG. Een onderzoek kijkt bijvoorbeeld naar hoe de belemmeringen die er heel lokaal zijn (bijv afstand tot buisleidingen, hoogspanningsleidingen etc) hoe ver die op te rekken zijn. Hoe meer ruimte daar is, hoe meer schuifruimte is er. Dat zijn onderzoeken die extern zijn uitgezet. Het advies wat de KBG geeft kan over heel veel verschillende dingen gaan, ruimtelijke aspecten, inrichting, zorgen over het windpark in algemene zin, financiële participatie, input wellicht voor de notitie reikwijdte en detail niveau voor de MER-procedure, het vervolgtraject voor de KBG en de procesparticipatie die daar eventueel mee samenhangt. Het is ook een redelijk lang traject, alle aandachtspunten kunnen erin zitten. Daar moet GT dan mee verder.

De zorg wordt (nogmaals) geuit, kijkend naar de planning, dat de KBG leden zich erg zullen moeten gaan verdiepen in onderwerpen waar zij mogelijk weinig kennis van hebben en dat dit erg veel tijd kost. Zij zou graag wat meer ruimte willen tussen de besprekingen. En er is de vorige keer gesproken om in werkgroepen te gaan werken van elk 3 of 4 personen. Om zo hopelijk iets efficiënter te kunnen werken. Dan hoeft niet iedereen zich overal in te verdiepen.

Kort voorbeeld Súdwest-Fryslân

De voorzitter laat kort een voorbeeld zien vanuit een ander gebied, Súdwest-Fryslân hoe de input voor een principeverzoek eruit kan zien. Om te laten zien dat er juist ook in deze vroege fase richtinggevend principes meegegeven kunnen worden (zie ppt). Dit zijn een aantal 'hoogover' zinnen waar nog veel concrete voorstellen achter zitten maar dit als voorbeeld dat een KBG er ook voor kan kiezen om het anders in te steken en zaken mee te geven over het gebied in brede zin.

Woongenot van de omgeving

De bewoners geven aan graag van Green Trust en het Landgoed te horen hoe zij tegen woongenot aankijken in het gebied en hoe zij ertegen aankijken wanneer de KBG deze onderwerpen uitwerkt.

Het moge duidelijk zijn dat de bewoners woongenot ontzettend hoog in het vaandel hebben staan, de KBG is opgericht om te kijken waar de partijen elkaar kunnen vinden, 'hoe kijken jullie er tegenaan hoe we bij elkaar gaan komen?'

Antwoord GT en het Landgoed: Green Trust geeft aan dat zij het zo zien dat als een proces gezamenlijk wordt doorlopen en de verschillende partijen hun ideeën terugzien in het project, bijvoorbeeld dat er wel aan natuurontwikkeling gedaan kan worden, dat eenieder uiteindelijk een project heeft waar iedereen invloed op heeft gehad. Hoe dat gerealiseerd wordt, waar omwonenden misschien ook mede-eigenaar van zijn, dat duurzame ontwikkeling in de regio stimuleert en als vliegwiel kan gelden. Dat heeft GT ook op andere plekken gezien, dat een windpark een plek kan krijgen in een lokale gemeenschap.

Het Landgoed stipt aan dat het er vooral omgaat dat: 'wij niet met elkaar verder kunnen als wereld op deze manier, er moet iets gebeuren'. En geeft aan dat hier ruimte is, waar het niet iedereen onder de neus staat. Als het hier niet kan dan kan het nergens in Nederland. Daarnaast is het ook een inkomstenbron en is het een efficiënte manier van energieopwekking: 30 hectare zon voor 1 windmolen, dat is ontzettend veel.

Reactie op het antwoord van het Landgoed: Het vertrouwen dat er wat met onze input wordt gedaan moet terug gewonnen worden omdat dit verloren is gegaan. Het komt ook over op een van de bewoners dat het Landgoed stelt dat de omgeving niet duurzaam is. Daar wordt op gereageerd dat dit absoluut niet de bedoeling was. Daarnaast geeft een bewoner aan dat de uitspraken van het Landgoed erg overkomen als algemene politieke kretten die meer thuishoren op landelijk niveau. Dit project is opgezet met duidelijk

financiële motieven. Door het onderzoek van het RIVM staat ook een groot deel van het plan op losse schroeven. Is het dus niet een hele grote belasting voor de KBG? Het pleidooi hierbij is, nu de KBG pauzeren en pas na duidelijke uitspraken van het RIVM, de Tweede Kamer en Brussel verder gaan.

Tijdsinvestering het nu waard?

Er wordt aangegeven dat het hier gaat om de wettelijke norm en iedereen moet uiteindelijk voldoen aan de wettelijke norm. Dat is ook geen vraag en hoeft niet aan de KBG worden voorgelegd. Het gaat erom wat iedereen naast de wettelijke norm met elkaar te regelen heeft. Ook is het zo dat er heel veel wel duidelijk is. Er worden dingen onderzocht zoals het Nevele arrest maar vanuit dat Nevele arrest is niet gezegd of geconcludeerd dat de normen destijds (die golden voor het activiteitenbesluit) niet goed waren of niet klopten. Ze gaan nu aan de slag met een MER op het activiteitenbesluit daar zullen verschillende onderwerpen in mee worden genomen.

De inschatting van GT is dat er een norm uitkomt waar er nog steeds een windpark mee gerealiseerd kan worden. Dit is omdat de norm zelf niet onderuit is gegaan alleen het proces hoe deze tot stand is gekomen, hoe het activiteitenbesluit is genomen. De norm staat niet ter discussie. In de tussentijd gelden er nog wel normen waar windparken aan kunnen toetsen, daarom kan dat ook doorgaan. Alleen het moet nader worden onderbouwd. In een volgende KBG biedt GT ook aan om daar iets meer inzicht in te geven.

Bovenwettelijk kader

Er wordt vervolgens de vraag gesteld: is het Landgoed bereid om na te denken over het mogelijk stellen van strengere eisen, dus een bovenwettelijk kader aan te houden? Het Landgoed geeft aan daar zeker voor open te staan maar ook het idee te hebben daar niet alleen over te gaan. GT geeft aan dat dit voor hun ook een belangrijk aandachtspunt is en in het algemeen afsprekt niet de limieten op te zoeken. 'Die afspraak kan nu al gemaakt worden.' Dat geldt voor slagschaduw, geluid, laagfrequent geluid etc. 'Zoek de limieten niet op', kan al een richtinggevend principe zijn. De voorzitter geeft aan dat het in brede zin goed kan zijn om aan richtinggevend principes te werken omdat het creatieve oplossingen niet in de weg staat. Als je als bewoner aangeeft wij willen goed beschermd zijn tegen geluid dan is het aan GT om daar een oplossing voor te vinden. Hetzelfde voor natuur etc, dan moet je ook beschrijven wat je wil beschermen of versterken. Dan is het wederom aan GT en het Landgoed om hier iets voor te bedenken en het ook bij de groep terug te leggen. Een laatste punt wat hier in het verlengde over aanbod komt is dat een KBG niet kan worden gevraagd een technische audit te doen. Niet iedereen is technisch onderlegd en dat hoeft ook niet. Een KBG wil natuurlijk wel hun wensen kenbaar en duidelijk maken maar daar zitten verschillende stappen in.

GT Business case

Een lid van de KBG stelt de vraag of de business case van GT nu ook onzeker is door de regelingen die nu ook ter discussie staan, de SDE ++ regeling bijvoorbeeld. Deze is afgestemd op de hoogte van turbines. Hoe gaat GT daarmee om? De SDE is zo laag geworden dat de kostprijs en de stroommarkt erg in overeenstemming zijn. Op dit moment is Windenergie de goedkoopste manier van elektriciteitsopwekking. Die business case- vraag is terecht. GT is terug geredeneerd uitgegaan van de SDE. Maar de stroomprijs is op dit moment zo hoog, dat er gezegd kan worden dat dit verhaal geen standhoudt en dat is ook zo. Als de stroomprijs hoog blijft en een business case creëert waar zwarte cijfers worden geschreven en blijkt dat er voor de kilowattuur-prijs meer kregen kan worden dan kunnen de turbines ook kleiner. GT's doel is zoveel mogelijk groene kilowatturen produceren, maar daarbij kan er geen windpark gerealiseerd worden als er geen zwarte cijfers geschreven worden dus winst is een voorwaarde maar geen doel van dit project.

SDE-regeling en wind op zee

Een laatste punt van aandacht wat hier wordt geopperd: is het niet (kost) efficiënter en beter om wind op zee te realiseren? Dat daar de subsidies heen zullen gaan. GT geeft aan zelf het perspectief te hebben dat het één én zou moeten zijn, 'als land hebben we allebei nodig.' Ook denkt GT dat in de nabije toekomst subsidies voor windmolens helemaal niet meer nodig zullen zijn. De kostprijs van wind is enorm

omlaaggegaan en de kostprijs van CO2 uitstoot (stoken van kolen en gas bijvoorbeeld) is erg omhooggegaan. GT gaat er dan ook vanuit dat dit project niet meer met een SDE gerealiseerd zal worden (als het er komt).

Werkagenda punten bewoners

In de bijeenkomst is een schifting gemaakt in wat er nu belangrijk is qua klankbordgroep onderwerpen in de tijd en de punten uit de werkagenda iets meer toe te lichten. Aangezien nu vooral de focus zal liggen op wat er nodig is voor het principeverzoek. Met inachtneming van de eigen tijd die de bewoners investeren, mogelijk hoeft niet nu alles op de agenda en is hier een logische volgorde in te maken.

1. Externe effecten van windmolens, gezondheid gerelateerd aan afstand tot woningen

Er wordt hier vooral naar gekeken bij de MER. Dan wordt dit vergeleken en worden effecten in kaart gebracht. Als er een behoefte in de KBG is aan meer kennis en gesprekken dan kan dat ook. Wat interessant wordt gevonden is: als er nu al een soort plaatsbepaling is, kan er dan al iets gezegd worden over de effecten (geluid, slagschaduw etc.). Hoe kunnen die eventueel nog worden beïnvloed om het woongenot zo min mogelijk aan te tasten? GT reageert met dat dit in basis kan dat worden gedaan, er kan met softwarepakketten worden uitgerekend wat de geluidsbelasting zou zijn, schaduwberekeningen kunnen worden gemaakt etc. Dat kan een gevoel geven voor: waar hebben we het nu over. Het komt in een later stadium sowieso nog terug maar het kan er wel al over gaan, dit kan heel zinvol zijn.

De vraag wordt gesteld: welke garanties krijgen de omwonenden daarvoor? In N33 zijn allerlei berekeningen gemaakt en deze klopten niet. Er moet ook worden gekeken naar de borging. Dit kan bestemmingsplanmatig afgekaderd worden maar het is niet zomaar bewezen als iemand denkt dat het niet klopt. De basis hierbij is natuurlijk de wet. Bewoners geven aan hier toch wel een gevoel voor willen krijgen via modeleringssoftware. Er worden voorstellen gedaan om dit vanuit een aantal huizen te doen van enkele aanwezigen. Alle aanwezigen zijn het eens dat er ook geen wantrouwen mag zijn in de bron die wordt gekozen om dit op te stellen, anders is het nutteloos. Er moet dus worden gekeken naar een partij waar iedereen vertrouwen in heeft.

2. Woongenot

Bewoners geven aan: in dit gebied is het gewoon stil op een koe na, oa dit is heel belangrijk, het is geluid en uitzicht. Er wordt geconstateerd dat dit punt eigenlijk hoort bij het vorige (zie dus hierboven).

3. Waardedaling en planschade (financiële participatie en compensatie)

Dit komt in de procedure aan bod, in de basis is degene die het bestemmingsplan wijzigt degene die de schadeclaim kan krijgen. Deze aanvraag doet GT bij de gemeente maar de gemeente vangt dat af, die legt dat via een planschadeovereenkomst (terug) bij de initiatiefnemer. In een anterieure overeenkomst legt de gemeente de planschade claim door bij de initiatiefnemer. Dan is dat ook een moment voor de KBG om het hier over te hebben. Dit komt aan bod in de fase dat de planologische procedure wordt gestart. Voordat er een vergunningaanvraag wordt ingediend of tijdens het indienen.

Wat ook gebruikelijk is in deze processen is dat er vooraf een planschaderisico-onderzoek gedaan wordt. Dit komt na het principeverzoek, wanneer alle onderzoeken worden gedaan. Er wordt een vraag gesteld over de planschade en mogelijk procederen. Er wordt geopperd dat dit dan via de Raad van State gaat. Het antwoord hierop is dat de planschade gaat via de gemeente en niet via de Raad van State. Als aangetoond kan worden dat er planschade is dan heeft die

persoon daar recht op. Dit is mogelijk een goed onderwerp voor een subgroep bespreking van de KBG. Er kan dan een jurist bij gevraagd worden. Een van de deelnemers geeft nog aan dat dit gaat over wat er wettelijk is vastgesteld en hier hoeft het niet over te gaan in de KBG. Toch heerst er bij anderen wel een behoefte om het hier over te hebben in een aparte sessie: hoe werkt dat nu, planschade? Hier wordt ook genoemd dat het ook nog in een andere sessie moet gaan over financiële participatie en compensatie.

4. Bovenwettelijke eisen

Dit is al eerder in de bijeenkomst besproken maar de vraag bij dit punt uit de werkagenda is als deze worden gesteld, hoe werkt dit dan in de praktijk? Er zijn voorbeelden dat er andere afspraken worden gemaakt bijvoorbeeld over slagschaduw. Het is altijd goed om naar de wettelijke eisen te kijken en hoe de KBG daar tegenover staat. Het is de komende periode niet acuut belangrijk maar er kan in de KBG naar worden gekeken.

5. Gebiedskwaliteit

Dit aandachtspunt gaat over de kwaliteit van het landschap, hoe wordt dat geborgd? Dit komt ook aan de orde bij de MER. Dan wordt er gekeken naar de invloed van de verschillende beleidsaspecten. Mogelijk kan de KBG wel al aangeven: als de MER er komt, is dit en dit belangrijk om mee te nemen. Daarvoor is het ook goed om wat inzicht te hebben in: hoe werkt die MER nou eigenlijk? Hoe werkt die vergelijking van de varianten?

Er komt een vraag naar voren over de plan- MER en project- MER omdat hier juridische zaken over lopen. Heeft de gemeente Doetinchem al hun gedachten erover laten gaan wat voor onderzoeken moeten worden gedaan voor een plan- MER? De reactie hierop is dat dit antwoord voor nu misschien te veel op de inhoud ingaat maar wat de gemeente ziet is dat veel initiatiefnemers vaak een combi- MER doen.

Een bewoner geeft aan het gevoel te hebben dat de gemeente zoveel mogelijk ruimte wil geven aan de projectontwikkelaars. Als er meer dan 20 turbines geplaatst worden dan moet er een project- MER gedaan worden. Wetgeving geeft dit aan. Het ligt aan het aantal en het vermogen en vanuit de gemeente wordt er nu geen aanleiding gezien voor een project- MER maar wel een MER beoordeling en daar kan uitkomen dat er een MER nodig is en na het bestemmingsplan is een plan- MER nodig. Dan kan er gekeken worden naar hoe dat mogelijk gecombineerd kan worden. Een MER moet aan heel veel aspecten voldoen. Op de vraag, wanneer moeten de KBG het hier over hebben?, wordt geantwoord dat dit verder in de toekomst ligt.

Effecten Natuur, Toerisme en Recreatie

Er wordt geopperd dat de effecten natuur en toerisme en de gebiedskwaliteit zijn gekoppeld aan elkaar: Welk effect hebben de windturbines op deze plannen? Zijn de effecten anders met verschillende hoogte van de turbines bijvoorbeeld.

Het is zinvol om het hier in de KBG over te hebben volgens de aanwezigen, naast dat het in de MER aan bod komt. GT geeft aan dat turbines verassend goed samengaan met natuur en recreatie. Er is onderzoek gedaan naar natuur maar anders dan wordt vermoed gaat dit best goed samen. Dit is goed om te bespreken. Het verzoek van de KBG is dan wel dat zij voordat dit besproken wordt de onderzoeken kunnen inzien die al gedaan zijn.

Het gebied heeft naast de landschappelijke- en natuurwaarde ook een cultuurhistorische waarde, dit moet dan ook worden meegenomen. Als KBG is het goed om iets terug te geven over de kwaliteit van het gebied in de breedte.

GT geeft aan dat er nog geen onderzoek is gedaan, naar de culturele waarde van het gebied. Er zijn hoofdzakelijk vogeltellingen gedaan maar de relatie tot cultuur, natuur en toerisme moet

nog onderzocht worden. Er ligt niet al een hele batterij onderzoeken voor dit project. Het is ook zeker bespreekbaar in de KBG wie die onderzoeken gaan uitvoeren en dat bij de KBG wordt getoetst of de goede vragen worden gesteld. Iedereen geeft aan samen een partij te willen vinden waar de groep achter staat. GT wil geen twijfel over de partij die de onderzoeken uitvoert. Commissie MER moet de onderzoekspartijen natuurlijk ook accepteren.

6. Effecten natuur (zie punt 5)
7. Effecten toerisme en recreatie (zie punt 5)

8. Afstemming buurgemeenten

Hoe vindt de afstemming plaats met andere overheden? De gemeente geeft aan dat dit binnen de RES plaatsvindt maar als er mijlpalen zijn dan moet gemeente Doetinchem natuurlijk ook met Gemeente Bronckhorst spreken. In bestuurlijk overleg komen deze zaken ook aan de orde. Overleg tussen de twee besturen is ook een punt waar het in de KBG over kan gaan, welk advies de groep hiervoor heeft.

De deelnemende bewoners geven aan dat Bronckhorst het heeft over andere hoogtes. Gemeente Bronckhorst heeft geluisterd naar hun inwoners en daar is 150 meter het maximum. In Doetinchem wordt dit helemaal vrij gelaten, het initiatief is aan de initiatiefnemers. Dit komt over als een slechte afstemming. Een omwonende geeft aan dat er sowieso afstemming moet zijn met de gemeente Bronckhorst over het Oude IJssel gebied.

De voorzitter doet het voorstel dat de KBG ook hier een advies over kan meegeven aan de gemeente, wat de verwachting is qua afstemming met andere gemeenten. Dit kan meegenomen worden voor de principeaanvraag.

9. Nulmeting geluid en waarde

Dit wordt gezien als een belangrijk punt door de KBG maar is dit iets wat nu al zou moeten gebeuren? Dit gaat over een nulmeting qua geluidssituatie en de waarde van woningen maar ook over de natuurwaarde in brede zin. GT geeft aan dat dit ook weer aan de orde komt in de MER en dat zij niet weten of het logisch is om dit nu op te pakken. Er wordt vanuit de groep aangegeven dat er een jaar rond moet worden gemeten. Zodat er een vergelijking kan worden gemaakt als er mogelijk wel turbines staan. De voorzitter geeft aan ook voorbeelden op te vragen bij de NLVOW. GT houdt even een slag om de arm of dit een logische route is maar begrijpt de achtergrond van het verzoek.

10. Alternatieve energiebronnen

Dit punt uit de werkagenda gaat om de vraag: kunnen we hetzelfde niet op een andere manier doen? Hoort ook bij de vraag over de impact hiervan. Als je hetzelfde zou willen doen met andere 'middelen' zoals zon en de stromende rivier hoe ziet dat er dan uit? Een van de deelnemers oppert dat dit mogelijk niet een onderwerp voor in de KBG per se is maar dat de omwonende hier wel graag iets over willen meegeven. Hier moet ook met specialisten naar worden gekeken.

11. Overwegingen om tot zoekgebieden te komen

Dit is mogelijk een onderwerp wat een keer los uitgelegd kan worden door de gemeente: wat zijn de overwegingen geweest bij het bepalen van de zoekgebieden? Hier de informatie over te delen is een verzoek uit de groep.

12. Participatiedocument Green Trust en Landgoed Keppel

In combinatie met het principeverzoek kan ook het participatiedocument mee worden genomen. Het blijft voor de deelnemers een belangrijke vraag wat GT met de aanbevelingen van de KBG gaat doen. Dat dit zwart op wit staat. GT geeft aan dat zij per aanbeveling kunnen aangeven wat

zij ermee doen maar dat die aanbevelingen belangrijk zijn staat voorop. Zij kunnen die niet zomaar naast hun neerleggen.

De omwonenden willen graag een kader voor participatie om te voorkomen dat het vrijblijvend is. Dus op papier duidelijkheid over hoe GT en de groep de participatie ziet. Een soort verantwoording, wat verwachten we hiervan? Belangrijk is ook om inzicht te hebben in wat de weegpunten zijn om wel of niet iets met een advies te doen.

Participatie kan heel breed worden opgevat, het is daarom heel fijn als GT aangeeft op welk niveau de KBG echt mee kan praten en waar niet (denk aan de verschillende trede van de participatie ladder). GT geeft aan dit zeker te kunnen doen. Zij geven ook aan dat zij een beter project willen hebben aan het einde van het traject waarbij omwonenden ook echt het gevoel hebben: dit is een beter project. Al hun projecten doen ze ook met lokale coöperaties en zo zien zij dat hier zich ook voor zich, om het echt in gezamenlijkheid te doen en tot meebeslissen toe want dan ben je uiteindelijk samen eigenaar van het project. De participatiegedachte en hoe de KBG daarin een rol speelt is goed om als onderwerp op de agenda te zetten voor een volgend KBG-overleg. En dit ook uiteindelijk breder te bespreken met omwonenden. De groep en GT is het eens dat dit de start zou moeten zijn van het vervolg van het traject in januari.

Afspraken

- De bewoners hebben in de vorige bijeenkomst aangegeven het een grote tijdsinvestering te vinden om bij alle bijeenkomsten aanwezig te zijn. Vandaar dat zij in werkgroepen willen gaan werken. Voor de volgende bijeenkomst wordt via PM in samenwerking met Green Trust een lijst gemaakt en opgestuurd met onderwerpen voor volgende bijeenkomsten. Hier kunnen bewoners van de KBG zich op intekenen. Het staat eenieder vrij om bij al deze sessies te zijn. Er is wel een minimale inschrijving nodig van drie mensen per sessie. De kleinere groepjes zullen terug rapporteren over de inhoudelijke onderwerpen aan de grote groep. Hier worden ook de leden van de groep betrokken die deze avond niet aanwezig waren.
- De volgende bijeenkomst vindt plaats in het nieuwe jaar. Onze voorkeur is om het op locatie te doen. Maar als het nodig is vanwege de huidige Coronaregels, dan doen we het online.
- Het eerste voorstel is om deze bijeenkomst op woensdag 19 januari plaats te laten vinden. De daar opvolgende bijeenkomsten op woensdag 16 februari en woensdag 23 maart. Jullie kunnen deze al in de agenda zetten. Voor de inhoud van deze bijeenkomsten doen we nog een voorstel ism Green Trust.

Bijlage

PowerPoint Tijdsplan Green Trust, zoals gedeeld in de bijeenkomst. Ten tijde van de sessie was deze tijdlijn niet meer helemaal up-to-date. Er wordt een nieuwe planning voorgesteld. Deze planning is dus alleen voor de verslaglegging van wat besproken is op de bijeenkomst en betekent niet dat deze is goedgekeurd en aangenomen door de deelnemers.

Participatietijdlijn tot indienen nieuw verzoek

Periode	Activiteit	Doelgroep
Februari 2021	(digitale) keukentafelgesprekken	Direct omwonenden
Februari - juni 2021	Persoonlijke gesprekken	Organisaties / directe stakeholders
Na informatieavond	Klankbordgroep oprichten	Iedereen / representatieve groep
Maart 2021	Start klankbordgroepbijeenkomsten	Klankbordgroep
Eind november 2021	Klankbordgroep 5 Afspraken en concrete vervolgstappen	Klankbordgroep
Medio december 2021	Klankbordgroep 6 Ruimtelijke belemmering, mogelijkheden windpark, omgevingsvisie en wensen en aandachtspunten KBG.	Klankbordgroep
Medio januari 2022	Klankbordgroep 7 Gezondheid, geluid, slagschaduw en techniek	Klankbordgroep
Medio februari 2022	Klankbordgroep 8 Participatie, omgevingsfonds, natuurontwikkeling, etc.	Klankbordgroep
Maart 2022	Input verzamelen in verslag (door KBG)	Gemeente Doetinchem/klankbordgroep
Begin april 2022	Presentatie plan (voor een principebesluit)	Iedereen
Eind april 2022	Indienen aangepast principeverzoek	Gemeente Doetinchem

2

Participatietijdlijn na indienen nieuw verzoek

Periode	Activiteit	Doelgroep
Eind april 2022	Indienen aangepast principeverzoek	Gemeente Doetinchem
Q2 2022	Besluit aangepast principeverzoek (met input KBG)	Gemeente Doetinchem
Q2 - Q3 2022	Klankbordgroep 9	Klankbordgroep
Q2 - Q3 2022	Participatieplan (financiële participatie)	Iedereen
Q2 - Q3 2022	Samenwerking met een lokale coöperatie	Iedereen
Q2 - Q3 2022	Start onderzoeken (milieu, natuur, geluid, etc.)	Iedereen
Q3 - Q4 2022	Notitie reikwijdte en detailniveau (input omgeving)	Iedereen
Q4 2022 - Q1 2023	Klankbordgroep 10 en 11	Klankbordgroep
Q1 - Q2 2023	Onderzoeken voor bestemmingsplanwijziging	Iedereen
Q2 - Q3 2023	Informatieavonden voor de omgeving en belanghebbenden	Iedereen
Q3 2023	Indienen omgevingsvergunningaanvraag + BP wijziging	Iedereen
Q3 - Q4 2023	Zienswijze periode en besluitvorming	Iedereen / gemeente Doetinchem

3